

Meer dan
600
sollicitatievragen
en antwoorden

Irma Hendriks

1. Vertelt u eens iets over uzelf?

Wat een heerlijke open vraag. U kunt er alle kanten mee uit, denkt u. Dat zou ik maar niet doen. U denkt toch zeker echt niet dat de vraagsteller is geïnteresseerd in bijvoorbeeld het gegeven dat u op de Beeklaan woont of dat u een hond hebt, tenzij u in een asiel gaat werken. Bedenk vooraf, waar de interviewer in is geïnteresseerd bij het stellen van deze vraag. Wil deze iets weten over uw opleiding, of over wat voor persoon u bent, of over uw werkervaring. U weet het niet, dus is het heel eenvoudig om te vragen: "Waaraan bent u specifiek geïnteresseerd?". Ik had dan altijd de neiging om te vragen hoe de jeugd was verlopen. In hoofdstuk 3 ga ik daar verder op in. Bedenk, dat de vraagsteller in uw antwoord herkenningspunten wenst te horen. Bedenk ook van tevoren, welke capaciteiten of competenties voor deze functie nodig zijn, en zoek de mogelijkheid in uw verhaal, waar u de gewenste capaciteiten enigszins kunt etaleren.

2. Welke zijn voor u de moeilijkste situaties?

Ja, ook u kent moeilijke situaties! De vraag is of u die uitgebreid gaat vertellen! De vraag is algemeen gesteld en hoegenaamd niet gerelateerd aan het werk. Ondanks dat zal het wel de bedoeling zijn, dat u antwoord geeft vanuit uw werk, doch daar is een escape: U kunt bijvoorbeeld vertellen over het verlies van een naast familielid, zonder daarbij zeer diep daarop in te gaan, doch wèl zo ver, dat de gevoelsmens in u zichtbaar wordt, als dat nodig mocht zijn voor de functie. Vertel over een situatie, die eigenlijk iedereen niet gemakkelijk vindt en overweeg of deze moeilijke situatie in de functie, waar u naar solliciteert, al dan niet voorkomt. Een voorbeeld zal het duidelijker maken: Gaat het om een leidinggevende functie, dan is het niet verstandig om te melden, dat voor u de moeilijkste situatie was om mensen terecht te wijzen. Dergelijke zaken zijn niet gemakkelijk, doch horen bij een leidinggevende functie. Iets moeilijker wordt het bij het ontslaan van een gewaardeerde medewerker. Zoek, als voorbeeld, bij voorkeur, een situatie, die helemaal niet in de onderhavige functie voorkomt. Let er wel op, dat u altijd eindigt met uw positieve oplossing.

3. Kunt u mij referenties noemen?

Natuurlijk kunt u referenties noemen, doch belangrijk is dat de referenten ook weten dat zij gebeld kunnen worden. Dus het beste is om een slag om de arm te houden en te antwoorden, dat u ze kunt noemen, doch er de voorkeur aan geeft om die telefonisch of via mail door te geven, daar de referenten nog niet op de hoogte zijn. De meeste selecteurs hebben daar begrip voor. Dit geeft u de kans om referenties te zoeken die gericht op de functie kunnen adviseren. Hebt u nu een probleem met uw huidige werkgever, dan lijkt mij dat niet een goede referent. Wellicht wil de selecteur juist met de werkgever praten en u wil dat eigenlijk niet. Hoe los je dat op? Dat kunt u rustig aangeven, dat u het op dit moment van de sollicitatie, nu er nog geen zekerheid van een andere functie is, de werkgever niet onrustig wilt maken. Mocht u in onmin zijn met de huidige werkgever, dan kunt u het voorgaande proberen, doch wellicht hebt u al iets laten doorschemeren van wat fricties, dan kunt u daarop in spelen, dat het u niet prettig lijkt om juist de werkgever te benaderen, doch dan dient u wel een andere referent te noemen, die de selecteur goed over u kan informeren, bijvoorbeeld de vorige werkgever of een of twee betrouwbare klanten.

4. Uw werkervaring sluit niet aan op de onderhavige functie. Kunt u mij vertellen, waarom u tóch bent geïnteresseerd in deze functie?

Ook hier komt het weer op de competenties aan!

U kunt wel geïnteresseerd zijn in de functie omdat het u al heel lang leuk leek om ...

Doch de selecteur wil graag ervaren, in hoe verre u ook daadwerkelijk in staat bent om de functie goed te kunnen vervullen.

Bijvoorbeeld: solliciteert u naar een functie als groepsleider in een kindertehuis, dan kun u aangeven, dat u altijd al met kinderen hebt gewerkt, bijvoorbeeld bij de scouting en dat u daar groepsleid(st)er was. Dat u deze vrijwilligersfunctie zes jaar met heel veel plezier hebt gedaan en dat u nu nog altijd geraadpleegd wordt hoe u destijds bepaalde zaken hebt opgelost.

Het mooiste zou zijn als u enkele vereisten van de functie zou kunnen onderstrepen, door uw vaardigheden uit die tijd.

Dat gaat dan als volgt: (gevraagd is flexibiliteit) "Ik kan mij herinneren, dat ik een heel programma had gemaakt voor die middag, alles had ik voorbereid, doch het was zo heet en geen enkel kind had zin om iets te doen. Toen hebben wij een heel fijne middag gehad door een waterballonnengevecht te houden. De kinderen nat en blij, wij nat en blij en dat programma; dat komt wel een volgende keer."

5. Wat denkt u in de functie, waar het hier om gaat, te bereiken?

Het komt natuurlijk heel goed over als uw doelstelling gelijke tred houdt met de doelstelling die de organisatie heeft met deze functie.

Of u stemt uw antwoord af op hetgeen u over de functie hebt gehoord; welke richting men in de functie wenst te gaan of u stemt uw antwoord af op hetgeen u over de organisatie en de functie van tevoren hebt ingewonnen.

Dit is echt een vraag die u van tevoren, ook al wordt ze niet gesteld, kunt voorbereiden. Prettig is ook als u een bewezen positieve ervaring uit uw verleden daaraan kunt koppelen.

Bijvoorbeeld: Van de functionaris wordt gevraagd om op zeer korte termijn zijn medewerkers op een andere manier te laten werken. Het bedrijf is van mening dat dat kostenbesparend is. Dat is natuurlijk het doel op korte termijn. Daarbij kunt u verwijzen naar een situatie bij een vorige werkgever waar u ook op een gegeven moment de medewerkers hebt gemotiveerd anders te werken of u verwijst naar een situatie waarbij u een kostenbesparing hebt doorgevoerd. Houd het verhaal, hoe u dat hebt gedaan paraat.

6. Waarom wilt u voor ons werken?

Tijdens uw voorbereiding op het sollicitatiegesprek hebt u zich deze vraag al gesteld. En het antwoord is dan niet, dat u weer aan de slag wilt. Dat wilt u wellicht ook, doch beter is het om in uw antwoord te verwerken, items, waar het bedrijf trots op is. Of waar het bedrijf naar op zoek is. Om met het laatste te beginnen: hebt u een technische achtergrond, en het bedrijf vraagt juist iemand met uw ervaring, dan kunt u duidelijk aangeven, dat u ambieert dat werk te doen omdat u er al jarenlange ervaring mee hebt of dat het juist aansluit op uw studie en ervaring, dus in het verlengde ligt. Is het bedrijf trots op zijn personeelsbeleid dan kunt u aangeven, dat u in een dergelijke omgeving wilt werken. Bedenk dan wel, dat de interviewer vraagt hoe u dat weet. Gaat het om een bedrijf, dat bekend staat om het milieubewust werken? Dan kan dat aangevoerd worden. Zoek bij u zelf naar een item of items, welke aansluiten op de functie en/of de trots van het bedrijf.

7. Waarom hebt u die opleiding niet afgemaakt?

Daar hebt u waarschijnlijk een heel goede reden voor. Immers, u begint met een opleiding om er iets mee te bereiken en dus ook af te maken. U kunt zich hebben vergist, dat de opleiding niet aan uw verwachtingen voldeed, maar dan hebt u onmiddellijk een andere opleiding gekozen, die u wèl hebt afgerond. Het kan zijn, dat u destijds in uw jeugd een keuze maakte, die u wel leek, doch toch minder geschikt voor u bleek te zijn.

Er zijn meerdere redenen waarom een opleiding niet kan worden afgemaakt. Zonder in detail te treden, waarschuw ik om redenen als ziekte aan te geven, de kans bestaat, dat men op die ziekte doorvraagt en zo het gesprek een negatieve wending neemt. Tenzij u direct aangeeft welke studie u dan wel hebt opgenomen. 'Geen zin meer in de studie' dat zou ongeïnteresseerd over kunnen komen.

8. Onze voorkeur gaat uit naar een kandidaat, wiens studie meer is afgestemd op de vacature....

Men wijst u nog niet af! De selecteur heeft u uitgenodigd, dus was er iets in het cv of de brief, dat aansprak! Het komt nu op uw antwoord en uw uitstraling aan! Zoek uit waarom u deze switch maakt of welke elementen in uw vorige functies overeenkomen met de geambieerde functie. Zoek uit over welke capaciteiten u beschikt, waar het bedrijf in deze functie behoefte aan heeft. Laat u zich niet uit het veld slaan en geef aan, welke van uw competenties juist in deze functie gebruikt kunnen worden!

9. Beschrijft u eens een probleem, dat u in uw werk tegenkwam.

Ongetwijfeld bent u problemen in uw werk tegengekomen! Het komt er in het antwoord op aan hoe u dat hebt opgelost. Houdt u in het antwoord alleen bij het probleem dat voortkomt uit uw functie, dus behandel geen probleem in de relationele sfeer. Dat laatste zou te veel negativiteit op uw persoon kunnen werpen.

Na een korte uiteenzetting van het probleem, houdt het alstublieft kort, begint u te vertellen hoe u de aanpak van de oplossing gestalte gaf. Oefen u er in om in de tegenwoordige tijd te praten, vroeger heette dat de onvoltooide tegenwoordige tijd (ott). Het gebruik van de ott verlevendigt het verhaal. De boodschap is: leg het accent op de oplossing en welke rol u daarin speelt.

10. Waarom zouden wij u moeten aannemen?

Ik hoop voor u dat deze vraag aan het einde van het gesprek wordt gesteld, opdat u inmiddels heel wat informatie over de functie en de organisatie hebt ontvangen. Inventariseer snel (bij voorkeur vóóraf thuis), waar het bedrijf behoefte aan heeft, vooral wat in de nieuwe functie wordt gevraagd en welke capaciteiten u daarvoor meebrengt. Niet wat u belangrijk vindt is belangrijk, doch wat het bedrijf belangrijk vindt. Ligt de aanstaande problematiek juist in het coördineren van een aantal directeuren, die alle een afwijkende mening hebben over een beleid, dan kunt u excelleren, door uw ervaring bij bedrijf X, waar u de verschillende meningen van een or, de directie en een directiesecretaris op één lijn hebt gekregen. Zoekt men een toegewijde medewerker, die zeer accuraat is, zoek dan in uw (werk-)ervaring waar dat van toepassing was en vertel daarover.

11. Bent u tevreden met uw loopbaan tot nu toe?

Er is niets tegen om tevredenheid uit te stralen. Al was het alleen maar als positieve impuls in dit gesprek. Daar kunt u uw antwoord alvast mee beginnen. Daarna kunt u aangeven, dat u streeft naar nog meer ervaring. U zou kunnen aangeven, dat u nog eventueel wat opleiding wenst te volgen.

Mocht u niet tevreden zijn met uw loopbaan tot nu toe en u poogt met deze sollicitatie een draai te geven aan uw loopbaan. Dan zou het heel prettig zijn, dat u, als u dat meldt, dit mede kunt onderbouwen met de melding, dat u ook cursussen of een opleiding volgt voor een nieuwe start of functie.

Het kan ook zijn, dat u tevreden bent met uw loopbaan tot nu toe, doch dat u, omwille van uw kansen op de arbeidsmarkt een switch maakt. Dat u deze keuze bewust maakt en dan is het evenzo van belang als u dit mede kunt onderstrepen met een opleiding die u inmiddels bent gestart of op korte termijn zal starten.

12. Nu u nog zonder werk bent, wat doet u zoal de hele dag?

U staat op de normale tijd op, doet uw huishoudelijke plichten en helpt u uw partner nog iets intensiever in het huishouden. Dan solliciteert u ten minste 3 uur per dag of u bent er zeker die tijd mee bezig, daarnaast zoekt u advertenties al dan niet in kranten, dan wel op internet. Of u zoekt bedrijven waar u open sollicitaties heen kunt zenden. Wellicht doet u ook vrijwilligerswerk. En daarnaast doet u de klussen die al een hele tijd zijn blijven liggen. Zorg er vooral voor dat u een structuur in uw, even niet werkzame, leven hebt. En laat deze structuur ook in uw verhaal doorklinken.

13. Wij kunnen niet accepteren, dat u nevenfuncties vervult...

Daar zit u dan, terwijl u zo graag die nevenfunctie wilde behouden. Naast dat u het leuk vindt, hebt u ook het geld nodig. Als reactie op deze opmerking toont u zich bedroefd en u zegt, dat u dat heel jammer vindt. U kunt vragen welke de argumenten zijn. Zouden de functies onverenigbaar zijn? Nu komt het er maar op aan hoe graag u deze nieuwe functie wilt hebben. U zou ook van tevoren kunnen uitzoeken in hoe verre dit bedrijf voordeel zou kunnen hebben van uw nevenfunctie. Breng dat naar voren.

Mocht men het echt niet willen, stel voor dat u beiden het een tijdje zal aanzien en of de functies in feite onverenigbaar blijken. En wil men het helemaal en definitief niet dat u een nevenfunctie vervult, dan kunt u vragen in hoe verre het bedrijf tegemoet komt wat de gedeelde inkomsten betreft.

14. Leg eens precies uit hoe u die werkring kwijtraakte.

De selecteur wil graag het naadje van de kous weten. Wellicht wilt u hem dat niet vertellen. Misschien moet u hem dat ook niet vertellen. Doch de vraagstelling doet vermoeden, dat de selecteur denkt te weten, dat het anders is gegaan, dan hoe u de situatie schildert.

Als u uw baan bent kwijtgeraakt, door collectief ontslag of er zijn meerdere ontslagen gevallen, of uw vestiging werd opgeheven, dan treft u daaraan geen schuld.

Bent u als enige ontslagen, dan dient u een goed verhaal te hebben. Het kan het beleid van het bedrijf zijn, dat men op deze leeftijd afscheid van u neemt. U zou ziek kunnen zijn. Of u zou iets gedaan kunnen hebben, wat uw werkgever niet op prijs heeft gesteld om het maar eens eufemistisch uit te drukken. Wat u ook vertelt, het mag een nieuwe aanstelling niet in de weg staan! Uw gezondheid kan de reden zijn van ontslag, doch wat u mankeert belemmert u niet in de toekomstige functie! Of uw functioneerde niet naar behoren? De taken in de nieuwe functie zijn aanmerkelijk meer voor u geschikt, omdat u ze al zo veel jaar geleden ook al hebt uitgevoerd!

15. Waarom wilt u bij ons werken?

In het antwoord zijn meerdere richtingen mogelijk:

In de advertentie of beschrijving van de cultuur of het proces in de organisatie hebt u criteria gevonden, waartoe u nu de juiste competenties en/of ervaring hebt. En juist die klik bracht u er toe om te solliciteren. En die criteria en competenties dient u ook dan te noemen.

Of het product (of de doelstelling van deze organisatie) heeft u er toe gebracht om te solliciteren. Bij voorkeur kunt u dan nog aanvullen, dat u, al dan niet in uw werkzame leven, ervaring hebt met dit product.

Niet echt prettig komt het over als u uw antwoord begint met dat u werkloos bent en werk zoekt of dat u solliciteert om geld te verdienen. Dat mag dan wel zo zijn, doch niet handig om dat zo expliciet te melden.

Dit waren slechts vijftien van de grofweg 680 vragen en antwoorden inclusief de tips. Ik hoop oprecht dat u er wat aan had en dat u een goede indruk hebt gekregen over mijn boek. In voorkomende gevallen wil ik u graag helpen om een passende motivatiebrief te formuleren of een passend cv. Ik ben ook bereid om sollicitatieworkshops te geven. Deze geef ik bij voorkeur in kleine groepen opdat een ieder daar zijn of haar voordeel uit kan halen. Lees ook mijn uitgebreide tips, die zijn in de praktijk opgebouwd en u kunt er uw voordeel mee doen.

Voor vragen sta ik altijd open en schroom niet om die te stellen.

Met vriendelijke groet,

Irma Hendriks